

فهرست

۲۴۷	درس شانزدهم؛ قصه عینکم
۲۴۸	درس هفدهم؛ خاموشی دریا
۲۵۱	درس هجدهم؛ خوان عدل
۲۵۲	نیایش؛ الهی
۲۵۸	آزمون‌های کلی سال بازدهم

الکوهی تست گنور

لغت

اما

لخت املای فارسی زاده

۲۶۳	ستایش؛ ملکا، ذکر تو گوییم
۲۶۳	درس یکم؛ شکر نعمت
۲۷۳	درس دوم؛ مست و هشیار
۲۷۹	درس سوم؛ آزادی
۲۸۴	درس پنجم؛ دماوندیه
۲۹۲	درس ششم؛ نی‌نامه
۲۹۸	درس هفتم؛ در حقیقت عشق
۳۰۳	درس هشتم؛ از پاریز تا پاریس
۳۰۹	درس نهم؛ کویر
۳۱۷	درس دهم؛ فصل شکوفایی
۳۲۰	درس بازدهم؛ آن شب عزیز
۳۲۶	درس دوازدهم؛ گذر سیاوش از آتش
۳۳۲	درس سیزدهم؛ خوان هشتم
۳۳۸	درس چهاردهم؛ سی مرغ و سیمرغ
۳۴۴	درس شانزدهم؛ کتاب غار
۳۵۳	درس هفدهم؛ خنده تو
۳۵۶	درس هجدهم؛ عشق جاودانی
۳۵۷	نیایش؛ لطف تو
۳۶۲	آزمون‌های کلی سال دوازدهم
۳۶۶	آزمون‌های جامع

لخت املای فارسی زاده

ستایش؛ به نام کردگار

درس یکم؛ چشممه و سنگ

درس دوم؛ از آموختن، ننگ مدار

درس سوم؛ سفر به بصره

درس پنجم؛ کلاس نقاشی

درس ششم؛ مهر و وفا

درس هفتم؛ جمال و کمال

درس هشتم؛ در سایه سار نخل ولایت

درس نهم؛ عرض شیران

درس دهم؛ دریادلان صفحشکن

درس بیزدهم؛ خاک آزادگان

درس دوازدهم؛ رستم و اشکبوس

درس سیزدهم؛ گُردآفرید

درس چهاردهم؛ طوطی و بقال

درس شانزدهم؛ خیر و شر

درس هفدهم؛ سبیده‌دم

درس هجدهم؛ عظمت نگاه

نیایش؛ ای خدا

آزمون‌های کلی سال دهم

تاریخ ادبیات

۳۸۰	تاریخ ادبیات دهم
۳۸۶	تاریخ ادبیات بازدهم
۳۹۴	تاریخ ادبیات دوازدهم
۴۰۱	پرسش‌های چهارگزینه‌ای تاریخ ادبیات دهم
۴۰۶	پرسش‌های چهارگزینه‌ای تاریخ ادبیات بازدهم
۴۱۱	پرسش‌های چهارگزینه‌ای تاریخ ادبیات دوازدهم
۴۱۷	پاسخ‌نامه تشریحی
۴۷۲	ضمایم
۴۹۲	پاسخ‌نامه کلیدی

لخت املای فارسی زاده

ستایش؛ لطف خدا

درس یکم؛ نیکی

درس دوم؛ قاضی سُست

درس سوم؛ در کوی عاشقان

درس پنجم؛ ذوق طبق

درس ششم؛ پروردۀ عشق

درس هفتم؛ باران محبت

درس هشتم؛ در امواج سند

درس نهم؛ آغازگری تهها

درس دهم؛ ریاعی‌های امروز

درس بیزدهم؛ سبیده می‌آید

درس دوازدهم؛ کاوه دادخواه

درس چهاردهم؛ حمله حیدری

درس پانزدهم؛ کبوتر طوق‌دار

جمال و کمال

درس هفتم

عَزَّ ارجمندی، گرامی شدن، مقابل دُلَّ
مُلْک*: پادشاهی، بزرگی، عظمت
«به اول بیم و هلاک بود و به آفر عزَّ و مُلْک بود».

طرب*: شادی

نهاد: باطن، ضمیر «پس پون در او این پندین اندوه و طرب بود، در نهاد فود شگفت و عجب بود».

صدّيق*: بسیار راستگو

ملک: خدای تعالی، خدای متعال
جبّار*: مسلط، یکی از صفات خداوند تعالی است.
فلّاجرم*: (فَ + لاجرم) پس ناگریز

حسن: زیبایی، جمال

صورت: چهره، رخسار

سیرت: طریقه، رفتار، عادت
«فقهههه هال یوسف را نیکو نه از فُسْنِ صورت او گفت، بلکه از فُسْن سیرت او گفت».

باری: (قید) حداقل، دستِ کم
«اگر نتوانی که صورت فود را پون صورت او گردانی، باری، بنواني که سیرت فود را هون سیرت او گردانی».

آشتبی: صلح، سازش

لئیمی*: بستی، فروماهیگی

کریمی: جوانمردی، بخشندگی، بزرگواری
در مقابله رشتی، آشتبی کرد و در مقابله لئیمی، کریمی کرد».

زيادت، افزونی، بیشی

نعمت: نیکویی

عنایت: توجّه، مهربانی

آهنگ: قصد، عزم، نیت

کید*: حیله و فریب

عداوت*: دشمنی

مگر، شاید، به امید آن که

«اهنگ کید و مگر و عداوت کردنده تا مگر او را هلاک کنند».

انهار: جمیع نهر، جوی‌ها

اشجار: جمیع شجر، درختان

اخبار: جمیع خبر، آگاهی‌ها

اعتبار: پندرگفت، عبرت پذیری «در پوشش، انوار و

اشهار است و در قرآن، افبار و اعتبار است».

مثُل: وصف حال، حکایت، داستان

«مثُل قرآن، مثُل آب است روان».

حیات: زندگی

طهارت*: پاکی

زَلَّت: لغزش، لغزیدن، گناه

«قرآن را صفت طهارت است، پون تن به گناه و زَلَّت ببالاید

به قرآن پاک گردد».

معاملت*: معامله و داد و ستد

روی تافقن*: روی گردان شدن

هر کس که روی از معاملت یا ماقی بتافت، دنیا و آفرت در راه معاملت با هی بی‌یافغت».

فُرْقَت*: جدای، دوری

وُصلَت*: جمیع وصل، اتصال، پیوستگی

محنت*: اندوه، ناراحتی

راحت: راحتی، آسایش

آفت: آسیب، بیماری، گزند

جفا*: بی‌وفایی، ستم

«هم فُرْقَت بود و هم وُصلَت؛ هم محنت بود، هم شادی؛ هم

راهت بود، هم آفت؛ هم وفا بود، هم وفا».

بدایت: اگاز، ابتداء

بند: حبس، مجازاً زندان

نهایت: پایان، انتهای

تخت: مجازاً سلطنت، پادشاهی، حکومت

گاه: تخت پادشاهان

در بدایت بند و پاه بود، در نهایت تفت و لاه بود».

هلاک: نیستی، مرگ، فنا، دمار

خوبی از

ریحان: هر گیاه سبز و خوشبو «وقتی دل سودایی
می‌رفت به بستان‌ها / بی‌فروشنم کردی بوی گل و ریحان‌ها»
عهد: پیمان، میثاق
روا، جائز، سزاوار

نقض*: شکستن، شکستن عهد و پیمان
«تا عهد تو در بستم عهد همه» بشکستم / بعد از تو را باشد نقض
همه پیمان‌ها»

کوتنه‌نظری*: اندکبینی، عافیت‌اندیش نبودن [۱] عاری
از بینش و بصیرت بودن]

شاید: شایسته است

حرم: گردآگرد کعبه و اماکن مقدس، مجازاً کعبه
سه‌هل: آسان، زمین نرم، مجازاً کامه‌یتی،
غیرقابل توجه گر در طبیت رنهی ما را بر سد شاید / پون
عشق هم باشد، سهول است بیابان‌ها»

ریش: زخمی

قریان*: صدق، تصدق [۱]، قربانی] (در معنای کماندان
و جای کمان نیز کاربرد دارد).

کیش*: تیردان «هر تیر که در کیش است گر بر دل ریش
آید / ما نیز یکی باشیم از همه قربان‌ها»

دوران: روزگار، عصر

غنا: سرود، نغمه، آوازخوانی، دستگاه موسیقی

تدبیر: چاره‌جویی، اندیشیدن، حیله

تقدیر: فرمان خدا، سرنوشت

رحمان: مهربان، بخشنده، از نامهای خداوند

ملک تعالیٰ: خداوند والامرتبه

دولت: بخت و اقبال، خوشبختی

زیادت کرد، افزود

«ملک تعالیٰ او را دولت بر دولت زیادت کرد.»

ململکت: کشورداری، پادشاهی، کشور

کایدان*: جمعِ کاید، حیله‌گران [۱]، کیدکنندگان

تفسیر: شرح کردن، بیان کردن

ارم*: ارم یا ارم ذات‌المعاد که در قرآن از آن یاد
شده و غالباً آن را بهشت شداد دانسته‌اند.

استماع*: شنیدن، گوش‌دادن

چنان*: جمعِ جنت، بهشت‌ها، فردوس‌ها

شعر خوانی: بوی گل و ریحان

وقتی: یک زمان، روزگاری

سودایی: عاشق، شیفتنه، شیدا

بی‌خویشتن: بی‌هوش، مدهوش، از خود بی‌خود، بی‌تاب

۱- سه واژه «ارم»، «استماع» و «چنان» در متن درس نیستند
و فقط در واژه‌نامه آمده‌اند.

برای حرف‌ای

واژه	معانی و نمونه‌ها
آهنگ	۱- قصد، عزم، نیت گر تو را آهنگ وصل ما بنشان گو می‌باش / دوستان را هژ به دیدار تو هیچ آهنگ نیست (سعمری)
	۲- قصد جان، سوءقصد «فَلَكَ بین په قلم آشکار آکنده / که اسکندر آهنگ دار آکنده» (نظمی)
	۳- حمله، حوصلت «شما را په کرد آن سوار دلیر؟ / که یال یکلان داشت و آهنگ شیر» (فردوسی)
	۴- نوا، آواز، پرده «فروش ارغنون و ناله چهگ / رسانیده به پرخ زهره آهنگ» (نظمی)
بند	۱- محل اتصال دو یا چند استخوان «از بس درشت می‌رود این تو سین فَلَك / وقت است بند بند من از هم په آکنده» (صائب)
	۲- حبس «برسان بندگی دفتر رزگو به در آی / که دم و هفت ماکرد زند آزادت» (حافظ)
	۳- زنجیر یا رسیمانی که بر پای دیوانگان و گنجه‌کاران و زندانیان نهند «نیدیست کس بند بر پای من / نه گلگرفت پل ژیان ھای من» (فردوسی)

واژه	معانی و نمونه‌ها
بند	۴- فن، طلسم، مکر، حیله، فربیت «سفن رفت بندی ز افسون و بند / ز هادوی و آهم من پرگزند» (فردوسی) ۵- گره و هر نوع بند از قبیل بندِ قبا، تنبان، شمشیر و ... «بگشای بندِ قبا ای قه قورشیدکلاه / تا هر زلفت سر سودا زده در پا گشینم» (حافظ)
دولت	۱- ثروت و مال، مکنت «آخرگاهی به سوی ما کن / کلین دولت هسن را گرفت اسپ» (سعدی) ۲- اقبال و بخت، نیکبختی، خوشبختی «سهرم / دولت بیدار به پالین آمد / گفت بر قبریز که آن فسر و شیرین آمد» (حافظ) ۳- فرمانروایی «ای عقل گافتگم که تو در عشق گانبه / در دولت هاقان نتوان کرد فلافت» (سعدی)
سودا	۱- خرید و فروش «به هر سودا آگر می بود سودی / فقیری در جهان هرگز نبودی» (وهشی بافقی) ۲- اندیشه، خیال، فکر «ز سودای آن پوشم و این فورم / نپرداختم تاخم دین فورم» (سعدی) ۳- محبت شدید، عشق «آن را که بی عنبر زلف تو آرزوست / پون عدو گلو بر آشنس سودا بسوز و ساز» (حافظ) ۴- یکی از اختلط چهار گانه (خون، بلغم، سودا، صفراء) «در عمالت بودم از صفراء و از سودا تقوی / کرد ههان تو صفراء و سودایی مراء» (سنتای)
عهد	۱- پیمان، میثاق «اساس عهد مودت که در ازل رفته است / میان ما و شما پایدار فواهد بود» (فراهی کرهانی) ۲- روزگار، دوران «شاهد عهد شباب آمده بودش به فواب / باز به پیرانه سر عاشق و دیوانه شد» (حافظ)
گاه	۱- تخت پادشاهان «هو آمد به درگاه شادرن راه / فرستاده آمد بر تفت و گاه» (فردوسی) ۲- هنگام، وقت «گاه آن آمد که از وصل تو بستایم داد / زین همان میله ساز و روزگار گئی کش» (سنتای) ۳- (پسوند) به معنی مکان و حاجی «لش پون شدی سیر از این دامنه / در آن گره آوردی آرامله» (نظامی)

املا

واژه‌های متشابه از جهت آوایی و املایی

- (۱) حیات، زندگی «در قرآن، هیات دلها بوده.»
حیاط، محوطه
- (۲) زلت، خطلا، لغزش، گناه «پون تن به گناه و زلت بیالاید، به قرآن پاک گردد.»
ذلت، خواری
- (۳) تقض، شکستن عهد «بعد از تو روا باشد تقضن همه پیمان‌ها»
نجز، خوب و نیکو
- (۴) حرم، مکان مقدس
هرم؛ حجمی که قاعدة آن چندضلعی باشد و وجوده جانبی اش مثلثهایی باشند که همه به یک رأس مشترک (رأس هرم) منتهی شوند.
- (۵) غنا، سرود، آوازخوانی «در ادبیات غنایی احساسات و حالات عاشقانه و ... بیان می‌شود.»
قنا، خوشه
غنای، نام کشور آفریقایی، توانگری

یادآوری (بهر - بحر: دریا) (نظر: نگاه - تُدر: پیمان) (نشر: پراکنده - نصر: پیروزی) (قالب: شکل - غالب: چیره) (قیصه: داستان - غُصه: غم و اندوه) (صورت: ظاهر - سورت: تندي) (خواست: طلب، اراده - خاست: برخاست، بلند شد) (خار: تیغ - خوار: ذلیل)

گروه‌های املایی

انهار و اشجار - اخبار و اعتبار - صفت طهارت - نجاست و ناپاکی - گناه و ژلت - فُرق و وَصلت - محنث و شادی - یوسف صدیق - نیکوتربن احادیث - سیرت درویشان - حسین و چاه - لئیم و فرومایه - مکر و عداوت - تقدیر رحمان - خواست خداوند - مسجع و آهنگین - سهل و دشوار - نغمه و سرود - جبار و مسلط

املای ریشه‌ای

حیات، خی (زنده، قبیله)، أحیا (زندگان، قبیله‌ها)، إحياء (زنده‌کردن، شب‌زنده‌داری)، حیوان (جاندار) حیاط، احاطه، محیط، محوطه، حیطه (محدوده)

ژلت، زل (خطا)، مزلت (لغزیدن)، زلزله، تزلزل، زلزال
ذلت، ذل (خواری)، مذلت (خواری)، ذلیل، ذلالت (ذلیل شدن)

انهار، نهر

نقض، ناقض، تناقض، انقضا، نقیضه

حرّم، محّرم، محرم، حریم، تحریم، حرمت، حرام، احرام (پوشیدن لباس حج)

هزم، أهراهم (جمع هِرم)

غنا، مَعْنَى (سرودخوان)

غنا، غنی (بی نیاز)، اغیانی (ثروتمندان)، استغنا (بی نیازی)، مستغنی

وصلت، وصل، وصال، وصلة

محنت، معنَّ (بالها)، امتحان، ممتحن (آزمایشگر)، ممتحن (آزمایش شونده، محنّت‌زده)

لئیم، لئامت (فرمایگی)

سهول، اسهال (روان شدن)، تسهیل (آسان شدن)، تساهل (آسان‌گیری)، سهولت (آسانی)

ترمین‌های املایی

۱- با توجه به معنی، املای مناسب هر واژه را انتخاب کنید.

فراغ	☐	فرق	☐	۱) آسودگی:
غالب	☐	قالب	☐	۲) شکل:
نفر	☐	نقض	☐	۳) زیبا:
هرم	☐	حرم	☐	۴) مکان مقدس:
قنا	☐	غنا	☐	۵) سرود:
تساهل	☐	تساحل	☐	۶) آسان‌گرفتن:
ژلت	☐	ذلت	☐	۷) خواری:

۲- املای درست هر واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.

- (۱) غوطه زن در (بحر - بهر) و (فارق - فارغ) شو ز گیرودار موج / چون حباب شوخ چشم این کاسه‌گردانی بس است
- (۲) موج سودا و جمنوی کز هوای او (بخواست - بخاست) / بر سر آن موج چون خاشک من هر جایی ای
- (۳) نوشتم این غزل (نفر - نقض) با سواد دو دیده / که بلکه رام غزل گردی ای خزان رمیده
- (۴) به بیشی و کمی مال نیست فقر و (قنا - غنا) / ز توست عالم اگر دل توانگر افتاده است
- (۵) رایت (منصور - منثور) او را فتح باشد پیشرو / (تالع - طالع) مسعود او را بخت باشد پیشکار

(۶) (غرض – فرض) مُنَتْ به جود است از (العامَت – لِتَامَتْ) / ز دوَنَانْ (= فرومایگان) نه کرم جو نه کرامت

(۷) لطافت حركات فلک به گاه سماع / طراوت (نمَمَاتْ – نِقَمَاتْ) ملک به گاه ندا

(۸) آیو، یک جزو و غم هزار ورق / (قضه – غضه) مجموع و (قضه – غضه) مختصر است

(۹) اگر (زَلتْ – ذَلتْ) نبودی کهتران را / نبودی عفوکردن مهتران را

۳- غلطهای املایی را پیدا کنید و املای صحیح آن‌ها را بنویسید.

(۱) چون آن را بدربد و در گردانیدن آن رنج و علم بسیار دیده بود و از قایمت قضه سنگ بر سر زد تا دماغ او پریشان شد و روح او از غالب جدا شد.

(۲) آن مرد ددمدهای گرم و مهارتوی طیف داشت. مهمان را غول دلنשین او خوش آمد و خاست که آن لغتها بیاموزد.

(۳) و هر که ملک را بر قدر برانگیزد و نفَر عهد را در دل سبک گرداند، یاران را در بلا نهاده باشد.

(۴) لعیم تر دوستان اوست که در حال شدت و نکبت، دوستی و صداقت را مهمل گزارد، و غافل تر ملوک آن است که بی‌گناهان ازو ترسان باشند و در حفظ ممالک و اهتمام رعایا نکوشند.

(۵) اما بهشت و دوزخ، این خود ظاهر است و حاصل آن اشجار و انحرار و مطعوم و مشروب است.

پاخ نامهٔ تشریحی

۱- املای مناسب واژه:

(۱) فَرَاغ (فراق؛ جدایی)

(۲) قالب (غالب؛ غلبه)

(۳) نفَر (نقض؛ شکستن عهد)

(۴) حرم (هرم؛ از اشکال هندسی)

(۵) غنا؛ سرود

(۶) تساهل؛ آسان‌گرفتن

(۷) ذَلتْ (زلتْ؛ خطأ)

۲- املای صحیح:

(۱) بحر؛ دریا – فارغ؛ آسوده (فارق؛ جداکننده)

(۲) بخاست؛ بلند شد

(۳) نفَر؛ زیبا (نقض؛ شکستن عهد و پیمان)

(۴) غنا؛ توانگری

(۵) منصور؛ باری شده، پیروز (منثور؛ پراکنده) – طالع؛ طلوع‌کننده، در این بیت به معنی بخت و اقبال است.

(۶) غرض؛ هدف (قرض؛ وام) – لِتَامَتْ؛ لیئم‌بودن، پستی

(۷) نعمات؛ نعمه‌ها، سرودها

(۸) غصه – قصه

(۹) زَلتْ؛ خطأ و لغزش (ذَلتْ؛ خواری)

۳- املای درست واژه‌ها:

(۱) آلم؛ درد و رنج (علَم؛ پرچم) – غایت؛ نهایت – غصه؛ غم و ناراحتی (قضه؛ داستان) – قالب؛ جسم (غالب؛ چیره)

(۲) محاورت؛ گفت‌وگو – قول؛ سخن (غول؛ موجود افسانه‌ای) – خواست؛ اراده کرد (خاست؛ برخاست)

(۳) غدر؛ بی‌وفایی (قدره؛ اندازه) – نقض عهد؛ شکستن پیمان (تفز؛ نیکو)

(۴) لیئم‌تبر؛ بستتر، فرومایه‌تر – گذاره؛ رها کند (واژه‌های مهم املایی؛ مهمل؛ بیهوده و بیکار گذاشته شده – اهتمام؛ کوشش کردن)

(۵) انهار؛ جمیع نهر، جویها

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۷۶- معنی چند واژه از ردیف «الف» در ردیف «ب» نیامده است؟

الف) وصلت، غنا، میثاق، خجسته، هیبت، کایدان، هرا، نقض، گردد

ب) حیله‌گران، صولت، چنبره‌گردن، آواز مهیب، دستگاه موسیقی، بی‌هنر، پیوستگی، شکستن، پیمان

(۱) دو   (۲) سه   (۳) چهار   (۴) پنج

۷۷- در کدام دو گروه از واژه‌ها، واژه‌ای غلط معنا شده است؟

الف (عنایت: توجه)، (ريحان: هر گیاه سبز و خوشبو)

ب) (کریم: بخشندۀ)، (سودایی: شیفتنه)

ج) (صورت: رخسار)، (وصلت: همراهی)

د) (جبان: مسلط)، (بدایت: پایان)

(۱) الف - ب   (۲) ب - ج   (۳) ب - د   (۴) ج - ۵

۷۸- متراffد واژه‌ای «اندیشه، پیوست، فریب، رخسار» به ترتیب در کدام گزینه، درست آمده است؟

(۱) سودا، تعلیق، کید، عذر   (۲) ترس، الحق، ترفند، زیبایی

(۳) خیال، یادداشت، حیله، چهره   (۴) خیال، ضمیمه، عذر، صورت

۷۹- کدام گروه از واژه‌ها، همگی متراffد هستند؟

(۱) (خالق و صانع)، (زیور و پیرایه)، (مقصد و مبدأ)

(۲) (جرح و فلک)، (ضایع و تلف)، (طهارت و پاکی)

(۳) (فروغ و پرتو)، (عدل و داد)، (اقبال و ادبیات)

۸۰- معنی صحیح همه واژه‌ای «خطابه، خیال، عهد، تدبیر» کدام است؟

(۱) سخترانی، توهمند، دوران، سرنوشت   (۲) عظیکردن، آرزو، میثاق، حیله

(۳) خطبهخواندن، فکر، نذر، اندیشیدن   (۴) نصیحتکردن، تصمیم، پیمان، چارچوبی

۸۱- چند مورد از واژه‌های زیر، درست معنی شده‌اند؟

(میراب: نگهبان آب)، (کاید: حیله‌گر)، (لئیم: راندهشده)، (عشرت: خوش گذرانی)، (غارب: بالای کمر)، (طرب:

شادی)، (عادوت: دشمنی)، (شبپرو: راهزن)، (خلف مصدق: جانشین راستین)، (خنک: خوش)

(۱) شش   (۲) هشت   (۳) هفت   (۴) نه

۸۲- در کدام گروه واژه‌ها، دو غلط املایی یافت می‌شود؟

(۱) پنشن و ترمیار - لحو و لعب ذینبی - فاضل و نیکونظر - قوم و خویش

(۲) مسئله اجتماعی - محل و غیرممکن - شادی و محنت - ورطه و گرداب

(۳) مسجع و آهنگین - خاست خداوند - لعیم و فرومایه - نغمات و سرودها

(۴) مستغتی و بی‌نیاز - فرقت و وصلت - حررص و عاز آدمیان - کیف حلبي

۸۳- متراffد واژه‌ای «وصلت، محنت، جفا، کاید، نقض» به ترتیب در کدام ایيات آمده است؟

الف) زنهار مزن تیرستم بر دل درویش   کان تیر ستم تیغ و سنان بر جگر آرد

ب) نامه درد دل و قصّه اندوه فراقم   خود گرفتم که نویسم، که به عرض تو رساند؟

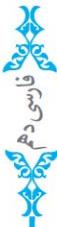
ج) یار با هر کسی سری دارد   سر به پیوند من فرو نارد

د) از شکستن دل نمی‌افتد ز چشم اعتبار   کس نمی‌خواهد ته پاشیشه بشکسته را

ه) عشق مستغتیست از تدبیر عقل حیله‌گر   شیر کسی سازد عصای خود دم روباء را

(۱) ب، ج، الف، ه، د   (۲) ج، ب، الف، ه، د

(۳) ج، ب، ه، الف، د   (۴) د، ب، الف، ه، ج

۸۴- معنی واژه «عهد» در کدام دو بیت، با معنی آن در بیت زیر یکسان است؟

- بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها
 من جشم بر تو و همگان گوش بر من اند
 از هر چه گمان بری فزون آید مرد
 نشاط کودکی و عیش خویشنرنایی
 از وفا تا عهد صد فرستگ داشت
 اینم از عهد ازل حاصل فرجام افتاده
 (۳) ۵ - ۵   (۴) ۳ - ۵   (۵) ۵ - ۵   (۶) ۳ - ۵
- تاعهد تو دربستم عهد همه بشکستم
 (الف) حسن تو نادرست در این عهد و شعر من
 (ب) از عهده عهد گر برون آید مرد
 (ج) دریغ روز جوانی و عهد برنایی
 (د) از جفا تا او چهار انگشت بود
 (ه) من ز مسجد بخرابات نه خود افتادم
 (۱) ب - ۵   (۲) الف - ب   (۳) ب - ۵   (۴) الف - ب

۸۵- در کدام دو بیت، غلط املایی وجود دارد؟

- نه پنهان است این نکته، صریح است
 بی وفایی را مکن بیهوده فاش
 سرگشته‌تر ز صبحه صددنایم ما
 غنا را رسم تعطیع، او درآورد
 (۳) ۵ - ۵   (۴) ۳ - ۵   (۵) ۵ - ۵   (۶) ۳ - ۵
- (الف) درازی عمل دزدی قبیح است
 (ب) صورت نقض وفای ما مباش
 (ج) در مشورت اگرچه گشادجهان ز ماست
 (د) ز رود آواز موزون، او براورد
 (۱) الف - ب   (۲) الف - ج

۸۶- در کدام گزینه، غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) لئیم‌تر دوستان از میان مردمان، اوست که در حال شدت و نکبت دوسوی و صداقت را مهمل گزارد.
 (۲) اکنون و در این زمان محقق گشت به این دروغ‌ها که می‌گویند و عذرهای نفر و دفعه‌های شیرین که می‌نهند.
 (۳) اسباب امکان و مقدرت چیزی قاصر نیست که بدان تأویل غمگین شاید بود. هر آفت و هر مشغولی که تازه شود دفع آن ساخته است و مهیا.
 (۴) حمد و شایی که رایحه‌های ذکر آن چون ثبایای صبح، بر دهان گل خنده زند و چون نسیم صبا، طرۀ سنبل شکند.

۸۷- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

- که من به قول نصیحت کنان ندارم گوش
 مسجود ملایک نشده قالب آدم
 ولی چه سود؟ که سرمشه در رضای تو بست
 ای ز امن تو خفته فتنه‌ستان
 (۱) مکن نصیحت و از من مدار چشم ضلاح
 (۲) گر طلاق دو ابروی تو منظور نبودی
 (۳) مرا به بنده تو دوران چرخ رازی کرد
 (۴) شاد باش ای مطاع فتنه‌نشان
 (۵) در این متن چند غلط املایی وجود دارد؟

«این ملاطفت بپذیر و در این کار تأخیر منمای، که عاقل در مهمات توقف جایز نشمرد و دل به بقای من خوش دار که من به حیاط تو شدم، چه رستگاری هر یک از ما، به بقای دیگری متعلق است و صدق من به آزمایش معلوم خواهد گشت و چون آفتاب روشن شد که غول من از عمل فاصل است و کردار من بر گفتار راجه.»

- (۱) یک   (۲) دو   (۳) چهار   (۴) سه

۱۰
۹
۸
۷
۶

۵
۴

۴۲

۷۶- گزینه «۱»
کمر؛ سایر واژه‌ها؛ وصلت: پیوستگی، غنا؛ دستگاه موسیقی، میثاق؛ پیمان، هیبت؛ صولت، کایدان؛ حیله‌گران، هُرَا؛ آواز مهیب، نقض؛ شکستن

۷۷- گزینه «۲»
معانی درست: ج) وصلت: پیوند، پیوستگی؛ د) بدایت: آغاز، ابتدا (نهایت: پایان، انتهای)

۷۸- گزینه «۱»
سودا؛ اندیشه، هوس، عشق - تعلیق: پیوست، یادداشت مطالب و جزئیات در رساله یا کتاب -

گید؛ حیله و فریب - عذر؛ رخسار، صورت

۷۹- گزینه «۲»
گروه واژه‌هایی که مترادف نیستند بلکه متضاد هستند: ۱) مقصد ≠ مبدأ ۳) اقبال:

نیکبختی - ادبیات؛ بدیختی ۴) جفا ≠ فا

۸۰- گزینه «۲»
خطابه: سخنرانی، خطبه خواندن، ععظ کردن - خیال: آزو، فکر، تصویر چیزی در ذهن،

هنگامی که در پیش چشم نباشد. - عهد: پیمان، میثاق - تدبیر: چاره‌جویی، اندیشه‌یدن، حیله

۸۱- گزینه «۲»
معانی درست: لئيم: پست، فرمایه (لعن: رانده، لعنت شده) - غارب: میان دو کتف (گُرده):

پشت، بالای کمر)

۸۲- گزینه «۳»
املای درست گزینه‌ها: ۱) لهو و لعب ۲) مسئله اجتماعی ۳) خواست خداوند، لئيم و

فرومایه ۴) حرص و آز آدمیان

۸۳- گزینه «۲»
الف) جفا: بی‌وفایی، ستم؛ ب) محنت: اندوه، ناراحتی؛ ج) وصلت: جمیع وصل، اتصال،

پیوستگی؛ د) نقض؛ شکستن؛ ه) کایدان؛ حیله‌گر

۸۴- گزینه «۱»
معنی «عهد» در متن سوال و ایيات «ب» و «د»: پیمان، میثاق؛

در سایر ایيات: روزگار، دوران

۸۵- گزینه «۲»
الف) درازی اهل یعنی آرزوی طول و دراز؛ ج) سیمه: تسبیح

وازگان مهم املای: قبیح، صريح، نقص، غنا

۸۶- گزینه «۱»
املای درست: مهمل گذاشتن: رها کردن، ترک کردن.

املای مهم گزینه‌ها: ۱) لئيم ۲) نجز ۳) قاصر، تأولی ۴) ثنا، صبا، طرہ

۸۷- گزینه «۳»
املای درست: راضی: خشنود، خرسند (رازی: یک راز، سیز).

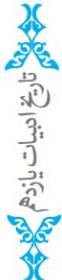
واژه‌های مهم املای سایر ایيات: ۱) صلاح: شایستگی، نیکویی (صلاح: آلت جنگ) ۲) قالب: جسم (غالب: غلبه،

چیره). ۴) مطاع: فرمانروا، اطاعت‌شده (متعاج: کالا).

۸۸- گزینه «۴»
«حیات» یعنی زندگی «من به حیات تو شدم». یعنی از زنده‌بودن تو خوشحالم، «قول»

یعنی سخن «قول من از عمل قادر است. یعنی به حرف‌هایی که می‌زنم عمل نمی‌کنم و اهل عمل نیستم». «راجح»

یعنی برتر، ترجیح‌دارنده، پس «راجح» غلط است.

عباس‌میرزا، آغازگری تها، مجید واعظی

زندان موصل، خاطرات اسیر آزادشده، اصغر رباط‌جزی^۱ (روان‌خوانی: تا غزل بعد ...)

گلستان، سعدی (گنج حکمت: چو سرو باش)

فرهنگ معین (شش جلد)، استاد محمد معین

چهارپاره «در امواج سند» سروده مهدی حمیدی شیرازی

چهارپاره یا «دویتی‌های پیوسته» برای طرح مضماین اجتماعی و سیاسی به کار می‌رود و رواج آن، از دوره مشروطه بوده و تاکنون ادامه یافته است.

ملک‌الشعرای بهار، فریدون مشیری و فریدون تولی سروده‌هایی در قالب چهارپاره دارند.

ابیات مرتبط

در ره عشق وطن از سر و جان خاسته‌ایم تا در این ره چه کند همت مردانه ما (ربی‌حضری)

چون شیر به خود سپه‌شکن باش فرزند خصال خویشتن باش (اظای)

ابیات انقلاب اسلامی

ریاض سرایان امروز: سلمان هراتی، مصطفی علی‌پور، محمدعلی مجاهدی (پروانه)، مصطفی محدثی خراسانی

ریاض سرایان نامدار: خیام، عطار، مولوی، بابا‌فضل

(به یاد ۲۲ بهمن) نوشته سید ضیاء‌الدین شفیعی

شعر «سپیده می‌آید» سروده نصرالله مردانی

شعر «فصل عاشقی» سروده سید حسن حسینی

بیت مرتبط

بید مجنوں در تمام عمر، سر بالا نکرد حاصل بی‌حاصلی نبود به‌جز شرمندگی (سائب)

ابیات حاشی

شخصیت‌های داستان کاوه دادخواه

کاوه‌آهنگر: در داستان‌های حماسی ایران و اساطیر باستان، چهره انقلابی کاوه‌آهنگر بی‌نظیر است و پیش‌بند چرخین او که بر نیزه کرد و مردم را به اتحاد و جنبش فراخواند، درفشی بود انقلابی که بر ضد پادشاه وقت، ضحاک، برافراشت.

ضحاک: ضحاک، معرب ازی‌دهاک (ازدها)، در داستان‌های ایرانی، مظہر خوبی شیطانی است و زشتی و بدی. در اوستا موجودی است «سه‌پوزه سه‌سر شش چشم» دیوزاد و مایه آسیب آدمیان و فتنه و فساد. مرداس: پدر ضحاک بود. ابلیس با موفقیت ضحاک، پدرش را که مردی پاک‌دین بود، از با درمی آورد تا ضحاک به پادشاهی برسد.

فریدون: با باری کاوه‌آهنگر بر ضحاک ستمگر چیره شده و او را در کوه دماوند زندانی می‌کند.

به روایت فردوسی، ضحاک بارها فریب ابلیس را می‌خورد؛ پس از کشتن مرداس، ابلیس در لباس خوالیگری چلاک، خورش‌هایی حیوانی به او می‌خواراند و خوبی بد را در او می‌برورد؛ سپس بر اثر بوسه‌زدن ابلیس بر دوش ضحاک، دو مار از دو کتف او می‌روید و مایه رنج وی می‌شود.

در اساطیر ایران، مار مظہری است از اهریمن و در این جا نیز که بر دوش ضحاک می‌روید، تجسمی است از خوهای اهریمنی و بیداد و منش خبیث.

شاهنامه، فردوسی (کاوه دادخواه)

۱- کتاب زندان موصل، خاطرات اسیر آزادشده، اصغر رباط‌جزی است که آقای جواد کامور بخشایش آن را نوشته است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اپیات و امثال

بیت مرتبط

- تویک ساعت، چو افریدون به میدان باش، تازان پس   به هر جانب که روی آری در فش کاویان بینی (سالی)

کلیله و دمنه، ترجمة ابوالمعالی نصرالله منشی (کبوتر طوق دار)

جوامع الحکایات و لوامع الرّوایات، محمد عوفی (گنج حکمت: مهمان ناخوانده)

شلوارهای وصله دار، رسول پرویزی (قصه عینکم)

سه دیدار، نادر ابراهیمی (روان خوانی: دیدار)

بیت مرتبط

- مرؤوت نبینم رهایی ز بند   به تنها و یارانم اندر کمند (عدی)

اپیات جهان

ماه نو و مرغان آواره، رابیندرانات تاگور، ترجمة ع. باشایی (خاموشی دریا)

پیامبر و دیوانه، جبران خلیل جبران، ترجمة نجف دریابندری (گنج حکمت: تجسم عشق)

دیوان غربی - شرقی، یوهان ولگانگ گوته، ترجمة کورش صفوی (خوان عدل)

پرندهای به نام آذرباد، ریچارد باخ، ترجمة سودابه پرتونی (روان خوانی: آذرباد)

گوته شیفته و دلبسته شعر و اندیشه حافظ بود.

جدول (۱) آثار + پدیدآورندگان

اسرار التّوحيد، محمد بن منور

اسرارنامه، شیخ فریدالدین عطّار

بوستان، سعدی

بهارستان، جامی

پرندهای به نام آذرباد، ریچارد باخ، ترجمة سودابه پرتونی

پیامبر و دیوانه، جبران خلیل جبران، ترجمة نجف دریابندری

تاریخ بیهقی، ابوالفضل بیهقی

تحفۃ الاحرار، جامی

تذکرة الاولیاء، شیخ فریدالدین عطّار (نشر)

جوامع الحکایات و لوامع الرّوایات، محمد عوفی

حملة حیدری، باذل مشهدی

دیوان غربی - شرقی، یوهان ولگانگ گوته، ترجمة کورش صفوی

روزها، دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن

روضه خلد، مجد خوافی

زندان موصل، خاطرات اسیر آزادشده، اصغر رباط جزی

۳۹۵

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

تاریخ ادبیات یازدهم

۹۵۸- با توجه به متن زیر مرجع ضمیر «او» و «من» چه کسانی هستند؟ این متن در کدام کتاب آمده است؟
بار اول که پیرمرد را دیدم در کنگره نویسنده‌گانی بود که خانه فرهنگ شوروی در تهران عالم کرده بود.
دیگر شعرها کاری به کار او نداشتند. من هم که شاعر نبودم، و علاوه بر آن، جوانکاری بودم و توی جماعت، توی خورده بودم.»

(۱) نیما یوشیج، جلال آل احمد، ارزیابی شتابزده	(۲) جلال آل احمد، نیما یوشیج، ارزیابی شتابزده
(۳) نیما یوشیج، سهراب سپهری، اتفاق آیی	(۴) جلال آل احمد، سهراب سپهری، اتفاق آیی
- ۹۵۹- سرایندگان «پیوند زیتون بر شاخه ترنج، الهی‌نامه و سمفونی پنجم جنوب» به ترتیب چه کسانی هستند؟
(۱) علی‌اکبر دهخدا، سنایی غزنوی، آندره زید
(۲) موسوی گرمارودی، عطار نیشابوری، نزار قبانی
(۳) علی اسفندیاری، نظامی گنجایی، آندره زید
(۴) موسوی گرمارودی، حسین واعظ کاشفی، نزار قبانی

۹۶۰- همه گزینه‌ها به استثنای گزینه ..... درباره «جلال‌الذین و بهاء‌الذین» نادرست است.
(۱) بهاء‌الدین پیش از اتحام فریض حق، به درخواست علاء‌الذین کقباد، پادشاه سلجوقی روم، به قوه‌ی روانه شد.
(۲) جلال‌الذین در نیشابور با شیخ فرید‌الذین عطار ملاقات کرد و عطار کتاب «اسرار‌نامه» را از جلال‌الذین هدیه گرفت.
(۳) جلال‌الذین هفت سال در حلب و شام به تحصیل علوم پرداخت و در بیست و چهار سالگی، مجالس درس و وعظ را به عهده گرفت.
(۴) بهاء‌الدین، به سبب هراس از حمله مغول و رنجش از خوارزمشاه، از بلخ به قصد حق رهسپار شد، زمانی که جلال‌الذین هجده ساله بود.

۹۶۱- انتساب چند اثر، به نویسنده سراپا ندارست است؟
(پرنده‌ای به نام آذریاد: سودابه پرتوی) (عباس‌میرزا، آغازگری تنها: مجيد واعظی) (ماه نو و مرغان آواره: جبران خلیل جبران) (زندان موصل، خاطرات اسیر آزادشده: اصغر رباط‌جزی) (حمله حیدری: باذل مشهدی) (پیامبر و دیوانه: تاگور) (الهی‌نامه: سنایی) (دیوان غربی-شرقی: گوته) (نمونه‌های نثر فصیح فارسی معاصر: بدیع‌الزمان فروزانفر)

(۱) دو	(۲) سه	(۳) چهار	(۴) پنج

۹۶۲- موضوع و نوع ادبی آثار زیر در کدام گزینه به درستی آمده است?
«بوستان سعدی - جوامع الحکایات و لوامع الزوابیات - روزها - غزیات شمس»
(۱) ادبیات غنایی - ادبیات غنایی - ادبیات داستانی - ادبیات داستانی
(۲) ادبیات تعلیمی - ادبیات داستانی - ادبیات غنایی - ادبیات تعلیمی
(۳) ادبیات تعلیمی - ادبیات داستانی - ادبیات سفر و زندگی - ادبیات غنایی
(۴) ادبیات غنایی - ادبیات سفر و زندگی - ادبیات سفر و زندگی - ادبیات غنایی
۹۶۳- از میان آثار زیر، چند اثر «منتشر» است؟
(فرهاد و شیرین) (بهارستان) (منطق‌الطییر) (تحفه‌الاحرار) (مرصاد‌العبداد) (لیلی و مجنون) (اسرار‌نامه)
(اسرار‌التوحید) (حمله حیدری)

(۱) چهار	(۲) پنج	(۳) شش	(۴) سه

۹۶۴- مترجمان آثار پرنده‌ای به نام آذریاد، پیامبر و دیوانه، ماه نو و مرغان آواره، دیوان غربی-شرقی به ترتیب در گزینه ..... به درستی معرفی شده‌اند.

(۱) سودابه پرتوی، نجف دریابندری، ع. پاشایی، کورش صفوی
(۲) کورش صفوی، سودابه پرتوی، نجف دریابندری، ع. پاشایی
(۳) کورش صفوی، نجف دریابندری، ع. پاشایی، سودابه پرتوی
(۴) سودابه پرتوی، ع. پاشایی، نجف دریابندری، کورش صفوی

۹۶۵- ایات زیر می‌تواند متعلق به حوزه ادبیات ..... باشد.

«سحر دیدم در خست ارغوانی کشیده سر به بام خسته‌جانی
به گوش ارغوان آهسته گفتم؛ بهارت خوش که فکر دیگرانی»
(۱) زندگی‌نامه (۲) عرفانی (۳) تعلیمی (۴) غنایی

۹۶۶- عبارت زیر را کدام گزینه به درستی پر می‌کند؟

«جلال الدین در ..... با ..... ملاقات کرد و ..... کتاب ..... را به ..... هدیه داد.»

(۱) نیشاپور، عطار، عطار، اسرارنامه، جلال الدین (۲) بلخ، عطار، مولوی، مصیبت‌نامه، بهاء‌الدین

(۳) نیشاپور، عطار، مختارنامه، بهاء‌الدین (۴) نیشاپور، بهاء‌الدین، مولوی، اسرارنامه، جلال الدین

۹۶۷- مؤلفان آثار «پرنده‌ای به نام آذرباد، پیامبر و دیوانه، ماه نو و مرغان آواره، دیوان غربی-شرقی» به ترتیب در کدام گزینه به درستی ذکر شده‌اند؟

(۱) ریچارد باخ - جبران خلیل جبران - رابیندرانات تاگور - یوهان ولگانگ گوته

(۲) رابیندرانات تاگور - ریچارد باخ - یوهان ولگانگ گوته - جبران خلیل جبران

(۳) یوهان ولگانگ گوته - جبران خلیل جبران - رابیندرانات تاگور - ریچارد باخ

(۴) ریچارد باخ - رابیندرانات تاگور - جبران خلیل جبران - یوهان ولگانگ گوته

۹۶۸- مطالب تمام گزینه‌ها به استثنای گزینه ..... صحیح است.

(۱) شمس‌الدین تبریزی، اهل تبریز، برای کسب علوم و معارف بسیار مسافرت می‌کرد و از مشایخ فراوانی بهره برد.

(۲) شمس که به دلیل سیر و سفر و البته جستجو و پرواز در عالم معنا، به شمس پرندۀ معروف بود، در ۲۶ جمادی‌الآخر سال ۶۴۷ قمری به قونیه وارد شد.

(۳) مولانا، با همه علم و استادی خویش، در حدود سی و هشت سالگی، خدمت شمس زانو زد و نواموز گشت.

(۴) مولانا، چنان در معارف شمس تبریزی غرق شده بود که مریدان خود را از یاد برد و خشم و غضب مریدان را نسبت به شمس برانگیخت.

۹۶۹- در کدام مجموعه، به ترتیب دو اثر منظوم از «عطار نیشاپوری» و دو اثر از «جامی» معزّفی شده است؟

(۱) تذکرۀ الولیا، اسرارنامه، تحفۀ الاحرار، بهارستان (۲) الهی‌نامه، منطق الطیب، بهارستان، تحفۀ الاحرار

(۳) تحفۀ الاحرار، تذکرۀ الولیا، روضۀ خلد، اسرارنامه (۴) بهارستان، لیلی و مجنون، فرهاد و شیرین، مرصاد العیاد

۹۷۰- ایات زیر، از محمد رضا شفیعی کدکنی است. او از کدام شاعر کلاسیک ایران، مصراعی را تضمین کرده است؟
«بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / ور مرد خواب و خفتی / رو سر بنه به بالین تنها مرا رها کن»

(۱) سعدی (۲) عطار (۳) حافظ (۴) مولوی

۹۷۱- نویسنده یا سراینده چند مورد از آثار زیر، درست معزّفی شده است؟

(فرهاد و شیرین: نظامی) (مرصاد العیاد: نجم‌الدین رازی) (سه دیدار؛ نادر ابراهیمی) (بهارستان: جامی) (اسرارنامه:

عطار) (تذکرۀ الولیا: عطار) (روضۀ خلد: باذل مشهدی) (اسرار التوحید: محمد بن منور) (تحفۀ الاحرار: سنایی)

(۱) هفت (۲) شش (۳) چهار (۴) پنج

۹۷۲- کدام بیت، تعلیمی نیست؟

(۱) رزق هر چند بی‌گمان برسد شرط عقل است جُستن از درها

(۲) ناتم افزود و آبرویم کاست بینوایی بِه از مذلت خواست

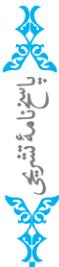
(۳) ارباب حاجتمن و زبان سؤال نیست در حضرت کریم، تمنا چه حاجت است

(۴) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

۹۷۳- در کدام مجموعه، به ترتیب دو اثر منثور و منظوم از «جامی» و دو اثر منظوم از «عطار نیشاپوری» معزّفی شده است؟

(۱) روضۀ خلد، اسرارنامه، تحفۀ الاحرار، تذکرۀ الولیا (۲) بهارستان، تحفۀ الاحرار، الهی‌نامه، منطق الطیب

(۳) فرهاد و شیرین، مرصاد العیاد، بهارستان، تذکرۀ الولیا، اسرارنامه (۴) تحفۀ الاحرار، لیلی و مجنون

۹۵۸- گزینهٔ ۱ «جلال آل احمد» در مقاله «پیرمرد چشم ما بود» از کتاب «ارزیابی شتابزده» با بیان حسن و حال عاطفی خویش و زیان صمیمی، نیما یوشیج را توصیف می‌کند.

۹۵۹- گزینهٔ ۲ «جلال الدین کتاب اسرارنامه

را از عطار هدیه گرفت! (نه بر عکس!!): جلال الدین پنج ساله بود.

۹۶۰- گزینهٔ ۳ «تجھیز موارد نادرست: ۱ پس از انجام فرایض حج: ۲ جلال الدین کتاب اسرارنامه

مرغان آواره: رایبیندرانات تاگور- پیامبر و دیوانه: جبران خلیل جبران- نمونه‌های نثر فصیح فارسی معاصر: جلال متینی

۹۶۱- گزینهٔ ۴ «روزها» اثر دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن زندگی نامه و «جومع الحکایات و لوامع

الروايات» از آثار محمد عوفی مجموعه‌ای از حکایات تاریخی، اخلاقی و مذهبی است.

۹۶۲- گزینهٔ ۵ «آثار منظوم: فرهاد و شیرین، منطق الطیر، تحفة الاحرار، لیلی و مجنون، اسرارنامه، حملة

حیدری: همگی این آثار در قالب مشنوی‌اند.

۹۶۳- گزینهٔ ۶ «برنده‌ای به نام آذرباد: ریچارد باخ، ترجمه سودابه پرتوی - پیامبر و دیوانه: جبران خلیل

جبران، ترجمة نجف دریابندری - ماه نو و مرغان آواره: رایبیندرانات تاگور، ترجمة ع. پاشایی - دیوان غربی - شرقی:

یوهان ولفگانگ گوته، ترجمة کورش صفوی

- ۹۶۵- گزینه «۳» این دویتی از فریدون مشیری است و در آن به طور غیرمستقیم توصیه به کمک به دیگران و تلاش برای آسایش آن‌ها شده است.
- ۹۶۶- گزینه «۱۱» پرنده‌ای به نام آذریاد: ریچارد باخ، ترجمة سودابه پرتوى - پیامبر و دیوانه: جبران خلیل جیران، ترجمة نجف دریابندری - ماه نو و مرغان آواره: رابیندرانات تاگور، ترجمة ع. پاشایی - دیوان غربی - شرقی: یوهان ولنکانگ گوت، ترجمة کوش صفوی
- ۹۶۷- گزینه «۱۱» سال ورود شمس به قونیه ۶۴۲ و سالی که آن جارا برای همیشه ترک کرد، سال ۶۴۷ است. توجه داشته باشید که «تذکرۀ الاولیا» تنها اثر منثور عطار است.
- ۹۶۸- گزینه «۲» اصل بیت مولوی: «رو سر بنه به بالین تنها مرا رها کن / ترک من خراب شب گرد مبتلا کن»؛ این بیت بخشی از غزلی است که آن را آخرین غزل سروده مولانا می‌دانند.
- ۹۶۹- گزینه «۲» تصحیح موارد نادرست: فرهاد و شیرین: وحشی بافقی - روضه خلد: مجده خوافی - تحفۀ الاحرار: جامی
- ۹۷۰- گزینه «۴» بیت ^۱ از حافظ شیرازی بیتی بادردن مایه عرفانی است که در حوزۀ ادبیات غنایی قرار می‌گیرد.
- ۹۷۱- گزینه «۲» توجه داشته باشید که «تذکرۀ الاولیا» تنها اثر منثور عطار و تحفۀ الاحرار هم اثری منظوم از جامی است.

ضایع

لغت

خوش‌لقا*: زیبارو، خوش‌سیما
رعنا*: خوش قدر و قامت، زیبا
سو*: دید، توان بینایی
شاقه*: حش بیوایی
شکن*: پیچ و خم زلف
ضباحت*: خوب‌رویی و سفیدی رنگ انسان، زیبایی
فریبه: چاق، سمن
کل*: مخفف کچل
کمر: کمریند

بدن

آخُرَه*: چنبره گردن، قوس زیر گردن
بنان*: سرانگشت، انگشت

تک و پوز*: دکویوز؛ به طنز، ظاهر شخص به
ویژه سر و صورت

جبهه: پیشانی

جبین*: پیشانی
جناق*: جناغ، استخوان پهن و دراز در جلوی
قفسه سینه

حلقوم*: حلق و گلو

خرخره*: گلو، حلقوم

رخسار: چهره، عارض، عذار

رَنَّخَدَان*: چانه

ساعد*: آن بخش از دست که میان مج و آرنج
قرار دارد.

صدر: سینه

غارب*: میان دو کتف

قفا*: پس گردن، پشت گردن، پشت

کام*: سقف دهان، مجازاً دهان، زبان

گله*: برآمدگی پشت پای اسب

کنار: آغوش، بغل

گرده*: پشت، بالای کمر

مشام: بینی، حس بیوایی

میان: کمر

نای: حنجره، گلو

وجنه: رخسار

وَقَب*: هر فروفتگی اندام چون گودی چشم

وابسته به بدن

اماں*: وَزْم، ٿوَرم

استشمام*: بوبیدن

تناور*: دارای پیکر بزرگ و قوى

تکیده*: لاغر و باریکاندام

جمسیم*: خوش‌اندام

خدو*: آب دهان، تفو

خطوات*: جمع خطوه، گام‌ها، قدم‌ها

پوشак و مرتبط با پوشاك

آبان*: کیسه‌ای بزرگ که از پوست دباغی شده
گوسفند درست می‌کنند.

بوقلمون: نوعی دبایی رومی که رنگ آن هر لحظه
تغییر می‌کند، هر چیز رنگارانگ، گوناگون.

پای‌افزار*: کفش، پاپوش
پرینیان*: پارچه ابریشمی دارای نقش و نگار، نوعی
خربر

پلاس*: جامه‌ای پشمینه و ستر بر که درویشان
پوشند، نوعی گلیم درشت و کلفت و کمهای.

تعلیمی*: عصای سبکی که به دست گیرند.

توری: منسوب به توز، پارچه نازک کتانی که
نخست در شهر توز می‌بافته‌اند.

جل*: پوشش به معنای مطلق (آسمان جل*: کنایه
از فقیر، بی‌چیز، بی‌خانمان)

چیب*: گربیان، یقه

چیر*: نوعی چرم دباغی شده با سطح نرم و پرزدار
که در تههٔ لباس، کفش، کیف و مانند آن‌ها به
کار می‌رود.

خلعَت*: جامه‌ای که بزرگی به کسی بخشد.

خورجینک*: خورجین کوچک، کیسه‌ای که
معمولًا از پشم درست می‌کنند و شامل دو جیب
است، جامه‌دان.

دستار*: پارچه‌ای که به دور سر بپیچند، سریند
و عمامه.

ردا*: جامه‌ای که روی جامه‌های دیگر پوشند،
بالاپوش.

گلات هم آوا و مشاہد

حروف املایی: ع، ئ ت، ط ح، ه ذ، ز، ض، ظ ث، س، ص غ، ق واو تغییریافته

بله	آری	زمان بی نهایت، همیشه	آبد
برهنه، فاقد	عاری	بنده	عبد
منسوب به آلت، هر جسمی که دارای اعضا و آلات متعدد باشد.	آلی	زمان مرگ	اجل
شریف، سرافراز، بلند	عالی	سریع، شتابن	عجل
مهلت دادن، مقابل تعجیل شتاب کردن	تأجیل	واحد اندازه گیری تخت پادشاه / ملکوت	آرش
اندیشیدن	تعجل	مقابل، برابر	غرض
به عمل پرداختن	تأمیل	ماتم	ازا
امیری کردن	تعمیل	زمان بی آغاز	عزا
آباد کردن، مرمت کردن	تمامیز	برکناری	آزل
نور، روشنایی	ضیاء	درد و رنج	الم
آب و زمین زراعتی	ضیاع	بیرون	علم
مانوس	مؤلف	پادشاهی	امارت
علف خورده	معلوم	ساختمان، آباد کردن	عمارت
فرستاده، اجرائینده حکم آبادان	مأمور	فرمان	امر
	معمول	آبادگردانیدن	عمر
		زیستن	عمر
بازگشتن	ماب	آرزو	أمل
عیب	معاب	انجام دادن	عمل
مهلت خواهند	مستأجر	ماه سوم بهار از ماههای رومی	ایار
زود گذر، شتابان	مستعجل	معیار و ترازوی زرسنج، سنجش و مقایسه	عیار

حروف املایی: ع، ئ ت، ط ح، ه ذ، ز، ض، ظ ث، س، ص غ، ق واو تغییریافته

انجیر، نام سوره‌ای از قرآن	تبین	مجسمه	بُت
گل، خاک	طین	مرغابی	بط
اطمینان	ثقت	نوعی درخت	تاق
خطا، کالای بی ارزش	سَقط	فرد، یکتا / سقف محذب	طاقد
زندگی	حيات	از عالم بیماری	سب
محوطه	حياط	پزشکی	طب